

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

27 oktober 2006

BELEIDSBRIEF

Ontwikkelingssamenwerking

Beleidsprioriteiten 2006-2007

ingediend door de heer Geert Bourgeois,
Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

INHOUD

	Blz.
INLEIDING	3
MONDIALE CONTEXT	3
VLAANDEREN SLUIT ZICH AAN BIJ DE INTERNATIONALE AFSPRAKEN	4
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING BEGINT IN VLAANDEREN	5
VLAANDEREN INFORMEERT	5
VLAANDEREN SENSIBILISEERT	5
HET ZUIDEN IN DE MEDIA	6
MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN EN DUURZAME HANDEL	6
GEMEENTELIJKE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	7
VIERDE PIJLER	8
DE VLAAMSE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN HET ZUIDEN	10
SECTORALE PRIORITEITEN	10
VOEDSELZEKERHEID EN LANDBOUW	10
ONDERWIJS EN WERKGELEGENHEID VOOR JONGEREN	10
VOLKSGEZONDHEID	11
STRIJD TEGEN HIV/AIDS	12
HANDEL, ONDERNEMERSCHAP EN ONTWIKKELING	12
HUMANITAIRE BIJSTAND	14
LANDENPROGRAMMA'S EN PROGRAMMA VOOR ZUIDELIJK AFRIKA	14
ZUID-AFRIKA	14
MOZAMBIQUE	15
MALAWI	17
INITIATIEVEN VAN DE INTERNATIONALE ORGANISATIES IN ZUIDELIJK AFRIKA .	17
BELEIDSINSTRUMENTEN	19
KADERDECREET ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	19
EEN NIEUWE BESTUURLIJKE ORGANISATIE	19
STIJGING VAN DE MIDDELEN VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	20
AFKORTINGEN	21
BIJLAGE: UITVOERING VAN DE DECRETEN	22
BIJLAGE: OVERZICHT VAN DE NIEUWE INITIATIEVEN IN 2007	22

Inleiding

Mondiale context

Het *Gemeenschappelijk VN-Programma voor HIV/AIDS*, UNAIDS, stelt in zijn jaarlijks rapport dat het aantal nieuwe besmettingen met HIV mogelijk over zijn hoogtepunt heen is. Er zijn aanwijzingen dat de crisis eind jaren negentig een piek bereikte. Dat betekent niet dat het gevaar geweken is. Vooral kinderen en jongeren lopen een groot gevaar op besmetting. Niet eens de helft van de jongeren is op de hoogte van de ziekte. In Sub-Sahara Afrika ontvangt minder dan 10% van de zwangere vrouwen met HIV de eenvoudige behandelingen om te vermijden dat ze hun kind zouden besmetten. Minder dan 20% van de personen die geneesmiddelen nodig hebben, hebben er daadwerkelijk toegang toe. Om de epidemie wereldwijd aan te pakken schat UNAIDS tegen 2008 minstens 22 miljard dollar per jaar nodig te hebben.

Iedere dag gaan 100 miljoen kinderen in de wereld niet naar school. Acht op tien hiervan leven in Sub-Sahara Afrika of Zuid-Azië – vaker meisjes dan jongens. Voor ieder jaar dat een meisje op school doorbrengt is er een verlaging met 8% van de kindersterfte onder vijf jaar. En ieder jaar onderwijs dat een meisje ontvangt zal leiden tot een verhoging van haar inkomen met 20%.

De afgelopen jaren is de economische groei in Afrika sterk toegenomen. Van 3,4 procent in 2002 tot 5,3 procent in 2005. Dit jaar zal dit cijfer wellicht zes procent benaderen, wat een uitzonderlijke prestatie is. Zuid-Afrika en Nigeria buiten beschouwing gelaten, neemt het bruto regionaal product zelfs met 6,6 procent toe. Op Oost-Azië na, is dat het hoogste cijfer, stelt de Organisatie voor Handel en Ontwikkeling van de Verenigde Naties, UNCTAD, in haar *Trade and Development Report 2006*. De UNCTAD gaat er echter van uit dat die sterke prestaties van de ontwikkelingslanden moeilijk kunnen worden volgehouden.

Hoewel het aandeel van de ontwikkelingslanden in de wereldhandel momenteel slechts 2,1% bedraagt, is handel van vitaal belang voor hun economische groei. Indien de markten in het Noorden toegankelijker worden voor de producten uit het Zuiden, en de Verenigde Staten en Europa de uitvoer van hun landbouwproducten niet subsidiëren, zouden de producenten in het Zuiden een grote stap voorwaarts kunnen maken.

De onderhandelingen in de Wereldhandelsorganisatie zitten in het slop. Maar de ontwikkelde landen hebben afgelopen jaar belangrijke toezeggingen gedaan voor de zogenaamde *Aid for Trade* (*Hulp voor Handel*). De Europese Unie als geheel streeft er naar om 2 miljard euro per jaar in te zetten om de ontwikkelingslanden te ondersteunen bij het produceren van de juiste goederen aan de juiste prijs en aldus in wereldmarkten te kunnen meedingen.

Eens een economie groeit, ontstaat meer en betere werkgelegenheid, verhoogt de levensstandaard, en kan de overheid belastingsinkomsten vrijmaken voor de financiering van onderwijs en volksgezondheid. De afgelopen vier jaar tonen meerdere Afrikaanse economieën een betere conjunctuur.

De internationale gemeenschap heeft verschillende initiatieven gelanceerd om Afrika te helpen een groei van 7% te bereiken, die nodig is om de Millenniumdoelstellingen voor Ontwikkeling te bereiken. De Vlaamse overheid heeft er voor gekozen om zich bij deze inspanningen aan te sluiten.

Vlaanderen sluit zich aan bij de internationale afspraken

Ik zal het Vlaamse beleid voor ontwikkelingssamenwerking blijven richten op het bereiken van de Millenniumdoelstellingen voor Ontwikkeling. Net zoals dat het geval is bij de andere Europese donoren, dienen de Vlaamse middelen geleidelijk aan volledig ingezet te worden voor het behalen van de millenniumdoelstellingen. Deze doelstellingen werden in september 2005 formeel bevestigd door alle leden van de Verenigde Naties en dienen als leidraad voor de hervorming van de ontwikkelingspijler van het VN-systeem.

Ik streef er tevens naar om de samenhang van het externe beleid van de Vlaamse overheid te verhogen door, enerzijds, te streven naar interne coherentie over de beleidsdomeinen heen en, anderzijds, voldoende aandacht te hebben voor het Europese beleid op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. In december 2005 namen de Europese Commissie en de Lidstaten een beleidsdocument aan over ontwikkelingssamenwerking, getiteld de *Europese Consensus over Ontwikkeling (European Consensus on Development)*. Als grootste donor heeft de Europese Unie er alle baat bij om voorloper te zijn op het vlak van coördinatie en harmonisatie van het ontwikkelingsbeleid. Ook Vlaanderen neemt initiatieven, zowel wat de formulering van het beleid als de uitvoering ervan betreft, om de middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten.

In het kader van de *Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling* heb ik voorgesteld om de wereldwijde strijd tegen HIV/AIDS te laten opnemen als projectthema. De mondiale strijd tegen HIV/AIDS heeft zowel een externe als een interne dimensie. In het Zuiden, en zeker in zuidelijk Afrika, heeft de epidemie ongekende proporties aangenomen. Anderzijds is het o.a. in Vlaanderen dat er wetenschappelijke vooruitgang wordt geboekt in het ontwikkelen van nieuwe geneesmiddelen voor de preventie, de diagnose en de behandeling van HIV/AIDS. Ook is er in Vlaanderen expertise over de ontwikkeling en het beheer van gezondheidssystemen.

Ontwikkelingssamenwerking begint in Vlaanderen

Vlaanderen informeert

2006

Over de activiteiten en verwezenlijkingen van de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking werd in 2006 geregeld gecommuniceerd. Zowel ten aanzien van de verschillende belanghebbenden, zoals de Vlaamse Regering, het Vlaams Parlement, en het middenveld, als ten aanzien van de 6 miljoen Vlamingen. Het medium bij uitstek hierbij is de webstek www.vlaanderen.be/ontwikkelingssamenwerking, waar op een transparante en actuele manier alle informatie over de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking wordt vermeld.

De publicatie van het eerste jaarverslag van de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking was een primeur. Deze publicatie werd begin april 2006 voorgesteld op een druk bijgewoond evenement. Het jaarverslag werd zowel in het Nederlands als in het Engels gepubliceerd en ruim verspreid. Naar jaarlijkse gewoonte werd dit jaar ook het rapport publiek gemaakt over de uitgaven van de Vlaamse overheid aan Officiële Ontwikkelingshulp (ODA).

Ter gelegenheid van de uitreiking van de Vlaamse Noord-Zuid Persprijs op 4 september 2006 presenteerde het nieuwe Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking een “Röntgenfoto van de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking”. Tijdens deze infosessie, waarop het Agentschap zowel de pers als de actoren uit het middenveld uitnodigde, werden de meest recente projecten in woord en beeld toegelicht.

2007

Er zal in 2007 gestreefd worden naar een nog grotere toegankelijkheid van de webstek, naar een verbeterde thematische indeling en een eenduidige en herkenbare vormgeving. De Vlaamse Noord-Zuid Persprijs en de infosessie “Röntgenfoto van de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking” zullen in 2007 zeker worden herhaald.

Vlaanderen sensibiliseert

2006

Ter uitvoering van het decreet ontwikkelingseducatie wordt een jaarlijkse oproep gelanceerd tot het indienen van projectvoorstellen. De laatste oproep ontwikkelingseducatie stond volledig in het teken van handel en ontwikkeling, in lijn met het hoofdstuk van de beleidsnota hierover. Net zoals de vorige jaren was draagvlakverbreding door samenwerking met verschillende partners een tweede criterium voor de selectie.

Uit de inzendingen werden begin 2006 zes projecten geselecteerd met een looptijd van één tot drie jaar voor een totaal bedrag van 715.462 euro. Verschillende andere ingediende projecten werden positief beoordeeld, maar met de beschikbare middelen konden deze niet gefinancierd worden. Ik zal eind dit jaar nog een tweede selectie organiseren, zodat een deel van deze goed bevonden projecten kunnen worden ondersteund met de middelen van het budget voor 2007.

2007

Eind 2007 zal ik een nieuwe oproep voor projectvoorstellen lanceren.

Het Zuiden in de media

2006

De toenemende globalisering heeft niet geleid tot meer aandacht voor het buitenland in de media, integendeel, er is zelfs sprake van een inkrimping van media-aandacht. Thema's betreffende de Noord-Zuidproblematiek komen slechts sporadisch aan bod.

Om meer aandacht te verkrijgen voor de Noord-Zuidproblematiek heb ik verschillende initiatieven ondernomen in 2006. Zowel IPS – een nieuwsagentschap gespecialiseerd in thema's als globalisering, Noord-Zuidrelaties en ontwikkelingssamenwerking – als Mo* magazine kregen in 2006 een verhoogde betoelaging.

Daarnaast hebben Mo* en IPS ondersteuning gekregen voor het uitwerken van een gezamenlijke nieuwssite. Naast de verbreding en de verdieping van het bereik van beide mediaspelers, is het de bedoeling om met dit instrument een nieuwe en vooral jongere doelgroep aan te spreken. Ten slotte zal deze nieuwssite een middel zijn om een breder draagvlak te krijgen binnen het ruimere middenveld, door naast de Noord-Zuidproblematiek, ook milieu-, mensenrechten-, minderheden- en andere thema's aan bod te laten komen.

Naast de directe financiële ondersteuning, reikte ik, zoals hierboven aangegeven, op 4 september 2006 voor de tweede keer de Noord-Zuid Persprijs uit. Met deze jaarlijkse prijs wil ik de schrijvende pers aanmoedigen om meer aandacht te besteden aan ontwikkelingssamenwerking en de Noord-Zuidproblematiek.

2007

Zowel de specifieke producten Mo* magazine en IPS, als de nieuwssite die in 2007 online gaat, zal ik in 2007 verder ondersteunen.

Zoals hoger aangegeven wil ik in 2007 de Noord-Zuid Persprijs opnieuw uitreiken.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzame handel

2006

Naar jaarlijkse gewoonte ondernam de Vlaamse overheid ook in 2006 gerichte acties tijdens "De Week van de Fair Trade". Er werd een eerlijke maaltijd aangeboden in vijf restaurants van de Vlaamse overheid, er stonden stands met producten en er was uitgebreide informatie over duurzame handel.

De Vlaamse overheid steunt Fair Trade.

Ze ondersteunt onder meer het label "Max Havelaar", omdat Max Havelaar een belangrijk ontwikkelingsinstrument blijft waardoor producenten in het Zuiden een minimuminkomen kunnen verwerven.

Ondertussen zijn er echter verschillende andere keurmerken voor duurzame handel op de markt gekomen, zoals Utz Kapeh en Rainforest Alliance. Bedrijven zijn immers steeds meer bezig met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Deze dynamiek kwam er uiteraard mede door de voorbeeldrol en de signaalfunctie die uitging van de "klassieke" Fair Trade beweging.

De Vlaamse overheid erkent het belang en de complementariteit van deze nieuwe initiatieven. Waar gecertificeerde koffie momenteel een beperkte afzetmarkt heeft, zijn inspanningen in de volledige sector meer dan welkom. Terwijl Max Havelaar de nadruk legt op een vaste minimumprijs, blijft de vrije markt spelen bij de andere labels. Alle labels houden echter de principes van duurzame ontwikkeling hoog in het vaandel en bieden een meerwaarde voor de ontwikkeling van het Zuiden. In het verleden werden in samenwerking met Kauri vzw twee evenementen georganiseerd om de verschillende labels in Vlaanderen voor te stellen. In 2005 stond de Nederlandse koffiemarkt – waar Utz Kapeh heel sterk staat – centraal en recentelijk werd er gediscussieerd over het Europese debat rond Fair Trade.

De koffiesector blijft in deze het symbooldossier bij uitstek. Koffie is voor het Zuiden het landbouwproduct met de grootste sociale en economische impact. Koffie maakt tegelijk ook elke dag een stukje van het Zuiden op een aangename manier tastbaar - "smaakbaar" – bij talloze Vlamingen tijdens het ontbijt of op kantoor. Omdat duurzame handel breder gaat dan Fair Trade en omwille van het belang van dit debat binnen de koffiesector heb ik in 2006 een pilootproject voor de promotie en toepassing van de Common Code for the Coffee Community (4C) gefinancierd. De 4C-code is een gemeenschappelijk initiatief van koffieproducenten, handelaars, vakbonden en NGO's. Het is een algemene gedragscode voor de bevordering van de economische, sociale en ecologische duurzaamheid in de productie, verwerking en verhandeling van koffie. Het pilootproject is opgezet in samenwerking met de Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ), de EFICO Foundation en de Colombian Coffee Growers Federation en heeft als doel om de theoretisch uitgewerkte 4C-code in de praktijk te toetsen. De initiatiefnemers hebben als ambitie om de naleving van de code tot de mondiale koffiemarkt uit te breiden en aldus bij te dragen tot een duurzamere handel in de koffiesector. Het is een primeur voor de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking om via dit pilootproject een publiekprivate samenwerking te steunen. In 2006 heb ik hiervoor 100.000 euro uitgetrokken.

De initiatieven met betrekking tot handel, ondernemerschap en ontwikkeling in het Zuiden (zie verder) dragen uiteraard ook bij tot maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzame handel.

2007

In 2007 zullen acties ondernomen worden om duurzame handel verder te promoten. Er zullen inspanningen worden geleverd om De Week van de Fair Trade uit te breiden naar de hele Vlaamse overheid.

Ook zal ik in 2007 in Vlaanderen een studiedag organiseren over de complementariteit tussen de verschillende keurmerken in de koffiesector. De promotie van het 4C-model zal verder worden ondersteund en er zal bekeken worden hoe de Vlaamse overheid, in samenwerking met GTZ, nauwer betrokken kan worden bij de werkzaamheden van dit belangrijke initiatief. Dit kan onder de vorm van een nieuw publiekprivaat initiatief, maar ook de samenwerking met lokale en/of internationale ngo's zal worden nagestreefd.

Gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

2006

In 2006 traden 20 nieuwe convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking in werking. Zij werden gesloten voor de periode 2006-2008. Sinds de inwerkingtreding van het decreet op 1 januari 2005, hebben 37 Vlaamse gemeentebesturen een convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking met de Vlaamse Regering gesloten. Voor de betoelaging van de nieuwe convenants 2006-2008 werd het beleidskrediet van 2 miljoen euro op de begroting 2006 volledig aangesproken.

De Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) verzorgt de begeleiding en de vorming van de gemeenten die met de Vlaamse overheid een convenant gesloten hebben of dit in de toekomst van plan zijn.

Het decreet op de convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking bepaalt dat in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen geen convenants kunnen worden gesloten.

2007

De nieuwe bestuurscolleges die in januari 2007 aantreden, kunnen zich voor 1 oktober 2007 kandidaat stellen voor het sluiten van een convenant voor de periode 2008-2010.

Vierde Pijler

2006

De laatste vijf à tien jaar zien we een opbloei van nieuwsoortige ontwikkelingsinitiatieven in Vlaanderen. Deze worden “initiatieven van de vierde pijler” genoemd, naar analogie met de eerste pijler (de ontwikkelingssamenwerking van regering tot regering), de tweede pijler (de multilaterale hulp) en de derde pijler (de hulp uitgevoerd door niet-gouvernementele ontwikkelingsorganisaties). Deze initiatieven worden doorgaans ontplooid door en zijn verbonden met Vlaamse verenigingen, vriendengroepen, bedrijven en instellingen, die ontwikkelingssamenwerking niet als hun hoofdprijs hebben.

In 2006 gaf ik het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) de opdracht een beleidsvoorbereidend onderzoek te leveren dat de vierde pijler in Vlaanderen in kaart zou brengen. Ik liet onderzoeken welke beleidsmaatregelen kunnen of dienen genomen te worden ten aanzien van dit recente fenomeen.

Net zoals bij de andere pijlers, gaat het hier over een containerbegrip dat zeer heterogene initiatieven omvat. Toch zijn er onder de initiatiefnemers een aantal grote clusters waar te nemen:

- (a) missionarissen en individuele ontwikkelingswerkers,
- (b) vakbewegingen,
- (c) mutualiteiten,
- (d) de boerenbeweging,
- (e) coöperatieven en organisaties uit de sociale economie,
- (f) bedrijven,
- (g) stichtingen,
- (h) andere sociale bewegingen (jeugdbewegingen, milieubewegingen...),
- (i) scholengemeenschappen,
- (j) Bekende Vlamingen, en
- (k) vrienden- en sportverenigingen.

Ondertussen zijn een belangrijk deel van deze initiatieven institutioneel geëvolueerd en werden vzw's of andere structuren opgericht die wél ontwikkelingssamenwerking als hoofddoel hebben. In Vlaanderen bestaan er om en bij de 1.200 à 2.000 vierde pijlerinitiatieven.

2007

In 2007 zal ik op basis van de bevindingen van dit onderzoek een bijeenkomst organiseren met alle actoren van de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking. Het doel van deze bijeenkomst is, enerzijds, met de presentatie van de resultaten van de studie van het HIVA uiting geven aan het brede draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in Vlaanderen en, anderzijds, het initiëren van een dynamiek van dialoog en samenwerking tussen de Vlaamse actoren. Bovendien zal een op maat ontworpen vormingstraject de vierde pijlerorganisaties de mogelijkheid bieden om stappen vooruit te zetten met betrekking tot de economische, sociale, ecologische en culturele levensvatbaarheid van hun initiatieven.

De Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking in het Zuiden

SECTORALE PRIORITEITEN

De Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking beperkt zich omwille van kwaliteit en efficiëntie tot een beperkt aantal sectoren. Deze worden in nauw overleg met de partnerlanden en partnerorganisaties bepaald. De Vlaamse programma's hebben tot doel bij te dragen tot de nationale armoedebestrijdingplannen en tot de inspanningen voor het bereiken van de millenniumdoelstellingen in de partnerlanden.

Voedselzekerheid en landbouw

2006

Millenniumdoelstelling één beoogt tegen 2015 extreme armoede en honger te halveren. Voedselzekerheid en de ontwikkeling van de landbouw staan hierbij centraal. Het is niet alleen belangrijk om voldoende gevarieerd en hoogwaardig voedsel te produceren, maar eveneens te werken aan opslagcapaciteit en bewaarmethoden, toegang tot distributiekkanalen en een verhoging van de koopkracht.

In 2005 werden verschillende geïntegreerde programma's opgestart in Zuid-Afrika met focus op voedselzekerheid en landbouw (zie verder onder Zuid-Afrika). Het werk rond de thema's HIV/AIDS, handel en ontwikkeling, maar ook onderwijs en beroepsvervolmaking zijn uiteraard ook essentiële elementen om de millenniumdoelstelling één te bereiken.

In 2006 werd in totaal 3 miljoen euro voor deze sector ingezet.

2007

Voor 2007 dient verder te worden bekeken hoe voor deze sector, naar analogie met de sector volksgezondheid, een betere afstemming kan plaatsvinden met de initiatieven van internationale organisaties en de agentschappen van grote donorlanden.

Onderwijs en werkgelegenheid voor jongeren

2006

Millenniumdoelstelling twee heeft tot doel dat zowel jongens als meisjes een volledige basisopleiding krijgen. Vooral in Mozambique is dit nog niet het geval. Eén van de specifieke subdoelstellingen van Millenniumdoelstelling acht heeft betrekking op waardig werk voor jongeren. Een focus op technisch en beroepsonderwijs draagt bij tot het bereiken van beide doelstellingen.

2007

De Strategienota Mozambique neemt de sector onderwijs – en meer specifiek het technisch en beroepsonderwijs – op als tweede sector in de samenwerking. Met de Mozambikaanse overheid zal ik in 2007 nagaan op welke wijze we hieraan een bijdrage kunnen leveren en onze middelen efficiënt en zinvol kunnen inzetten. De uitvoering van dit programma zal in 2008 van start gaan.

Volksgezondheid

2006

De Millenniumdoelstellingen vier en vijf beogen een gevoelige verlaging van kindersterfte en kraambedsterfte tegen 2015. Deze streefdoelen vestigen de aandacht op het belang van een goede gezondheidszorg voor kinderen en jonge moeders en dus de noodzaak aan een degelijk gezondheidssysteem en goed opgeleid gezondheidspersoneel. De focus van Millenniumdoelstelling zes op het terugdringen van HIV/AIDS en andere overdraagbare ziekten zal directe effecten hebben op de vermindering van kraambed- en kindersterfte.

In zuidelijk Afrika moeten zwangere vrouwen het vaak stellen zonder de basiszorgen die aan een geboorte voorafgaan: advies over hygiëne, voeding en de preventie van HIV/AIDS en andere seksueel overdraagbare aandoeningen. Het spreekt voor zich dat dit nog sterker geldt voor plattelandsgebieden, waar het gezondheidssysteem zwak ontwikkeld is.

Landen als Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi kampen met een hoog tekort aan gezondheidspersoneel, zowel omwille van onvoldoende toelevering van gekwalificeerde werkrachten vanuit het onderwijs als vanwege de aantrekkingskracht van de betere werkvoorwaarden in het Noorden, die de emigratie van hooggeschoold gezondheidspersoneel bewerkstelligt. De Europese Unie is zich bewust van deze problematiek en heeft hierover een beleidsdocument en een gedragscode aangenomen.

Op uitdrukkelijke vraag van de Mozambikaanse minister van Gezondheid schenkt het Vlaamse programma in Mozambique zowel aandacht aan het tekort aan gezondheidspersoneel als aan de gebrekkige gezondheidsinfrastructuur. Overigens is het tekort aan goed opgeleid personeel niet beperkt tot de gezondheidsector en is de aanpak van deze problematiek nauw verbonden met de strijd tegen HIV/AIDS.

In 2006 werd in totaal 4,26 miljoen euro voor deze sector ingezet.

2007

In dit kader zal mijn beleid de bilaterale en multilaterale inspanningen in zuidelijk Afrika op elkaar afstemmen.

Strijd tegen HIV/AIDS

2006

Millenniumdoelstelling zes stelt een ommekeer in de verspreiding van overdraagbare aandoeningen, zoals HIV/AIDS, malaria en tuberculose voorop. Sinds de eerste klinische bewijzen van HIV/AIDS 25 jaar geleden werden gerapporteerd, heeft de ziekte wereldwijd meer dan 25 miljoen dodelijke slachtoffers gemaakt en meer dan 65 miljoen besmettingen veroorzaakt. HIV/AIDS is ondertussen uitgegroeid tot een pandemie die vooral in ontwikkelingslanden elke vorm van menselijke ontwikkeling en vooruitgang ernstig belemmert.

Bijna 40 miljoen mensen leven momenteel wereldwijd met het virus. Geen enkele regio bleef gespaard van de ziekte, maar Afrika is er het ergst aan toe. Meer bepaald in Sub-Sahara Afrika leven er bijna 25 miljoen mensen met het virus en zijn 15 miljoen kinderen door de ziekte wees geworden.

De vervrouwelijking van de aidsepidemie is één van de belangrijkste uitdagingen waarmee de wereld anno 2006 geconfronteerd wordt. In Sub-Sahara Afrika is bijna 60% van de besmette aidspatiënten vrouwelijk. Om deze trend om te buigen, dient de nodige aandacht te gaan naar de meest kwetsbare doelgroepen, namelijk vrouwen en jongvolwassen meisjes.

De Vlaamse Regering besliste in 2002 een hoge prioriteit te hechten aan de strijd tegen HIV/AIDS. Vlaanderen ondersteunt programma's en projecten van UNAIDS, waar de versterking van het preventiebeleid, de bescherming van kinderen en de aandacht voor de kwetsbaarheid van vrouwen en jongvolwassen meisjes centraal staan. In 2004 heb ik aan de Vlaamse Regering een project in Mozambique voorgesteld en onlangs een gelijkaardig project in Malawi.

In 2006 werd in totaal 2,75 miljoen euro voor deze sector ingezet.

2007

Mijn beleid zal nadrukkelijk aandacht behouden voor de feitelijke genderongelijkheid in de strijd tegen HIV/AIDS, wat in lijn ligt met Millenniumdoelstelling drie die de gelijke behandeling van mannen en vrouwen als doel stelt.

Handel, ondernemerschap en ontwikkeling

2006

Millenniumdoelstelling acht stelt een partnerschap voor ontwikkeling voorop en omvat streefdoelen met betrekking tot handel, marktoegang voor de minst ontwikkelde landen, schuldverlichting, werkgelegenheid voor jongeren, toegang tot betaalbare geneesmiddelen en technologieoverdracht. Het Vlaamse beleid heeft aandacht voor enkele onderwerpen die daar nauw mee aansluiten, zoals het *Small, Medium and Micro Enterprises Programme* in Vrijstaat, Zuid-Afrika (zie verder).

Capaciteitsontwikkeling bij bedrijven in zuidelijk Afrika – vzw Ex-Change

Het streven naar een grotere toegang voor producten uit ontwikkelingslanden tot Vlaanderen houdt niet alleen in dat de invoer door middel van lagere tarieven bevorderd wordt. Een toename van de markttoegang van ontwikkelingslanden is het resultaat van een combinatie van een hogere productkwaliteit en een betere kennis over de uitvoermogelijkheden naar bepaalde landen en regio's. Deze kennisverbetering omvat een beter inzicht in kwaliteitsvereisten, productontwikkeling en productiemethoden.

Na een externe evaluatie heb ik de vzw Ex-Change gevraagd om te werken aan een verdere professionalisering van zijn dienstverlening en een sterkere concentratie op zuidelijk Afrika. Voor het volbrengen van deze opdracht is in 2006 een toelage van 252.000 euro uitgetrokken.

Helpdesk Import Vlaanderen

De functie *Helpdesk Import Vlaanderen* heeft als doel invoerbevorderende initiatieven te ondersteunen. KMO's in ontwikkelingslanden worden betrokken bij netwerken die de toegang van hun leden tot de Vlaamse en Europese markt dienen te vergemakkelijken.

Na een oproep konden beroepsfederaties, NGO's en bedrijven voorstellen indienen. Het voorstel dient uit te gaan van een samenwerkingsverband tussen een Vlaamse organisatie en minstens één partner uit het Zuiden. Prioritaire doelstelling is duurzame capaciteitsontwikkeling van KMO's in zuidelijk Afrika en bij voorkeur in één van de drie partnerlanden van de Vlaamse overheid, namelijk Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi.

Op dit ogenblik liggen voorstellen van twee consortia voor, waarover een onafhankelijke jury zich dient uit te spreken. Voor de toewijzing van deze opdracht is dit jaar 300.000 euro beschikbaar. Vóór het einde van het jaar zal ik samen met de minister bevoegd voor buitenlandse handel dit dossier ter beslissing voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Waarborgfonds voor microfinanciering

In 2006 werd het Waarborgfonds Microfinanciering opgestart. Dit waarborgfonds wil de Vlaamse ontwikkelingsfondsen, die microkredietverleners in het Zuiden financieel ondersteunen, mee helpen beschermen tegen de financiële risico's die het verlenen van microfinanciering met zich brengt.

Ik erkende twee Vlaamse ontwikkelingsfondsen, namelijk Incofin en Alterfin. Deze organisaties hebben ondertussen ook al een eerste aanvraag tot waarborgverlening ingediend.

In 2006 beschikt het Waarborgfonds over een bedrag van 248.000 euro.

2007

Op het vlak van capaciteitsontwikkeling zal ik voor de uitbouw van handelscontacten steun verlenen aan invoerbevorderende initiatieven, terwijl het tijdelijk uitzenden van deskundigen kan bijdragen tot het verbeteren van management en productie in het Zuiden.

Het is mijn bedoeling om met de vzw Ex-Change een meerjarenovereenkomst te sluiten voor de periode 2007-2010.

In 2007 zal het Waarborgfonds met een gelijkaardig bedrag als in 2006 worden aangevuld.

Humanitaire bijstand

2006

Binnen de Vlaamse regering ben ik bevoegd voor het toekennen van humanitaire bijstand en noodhulp aan gebieden die getroffen zijn door een natuurramp, oorlog of door epidemieën en vluchtelingenstromen, waaraan de plaatselijke bevolking niet op eigen kracht het hoofd kan bieden.

De humanitaire acties worden bij voorkeur uitgevoerd door organisaties die ervaring op dit domein kunnen aantonen, waardoor de garantie op een succesvol resultaat maximaal is. Elk voorstel wordt beoordeeld aan de hand van een aantal kwaliteitscriteria. Het initiatief dient de mensenrechten na te leven (respect voor de fundamentele vrijheden, non-discriminatie en gelijkheid). De hulp dient doelmatig en efficiënt te zijn, rechtstreeks ten goede komen aan de bevolking met inbegrip van de daar verblijvende vluchtelingen, en gratis aan de slachtoffers worden verstrekt. Ten slotte dient het initiatief bij te dragen om de plaatselijke situatie na de ramp op een duurzame manier te verbeteren.

In 2006 werden initiatieven gesteund in Congo (Memisa), Ethiopië (Rode Kruis), Java (Rode Kruis), Kenia (Wereldvoedselprogramma), Libanon (UNICEF), Palestijnse gebieden (OXFAM), Roemenië (Rode Kruis), Sahrawi/Westelijke Sahara (OXFAM), Suriname (VN-Ontwikkelings-programma) en Zambia (Wereldvoedselprogramma).

In niet onbelangrijke mate wordt met een aantal VN-instellingen gewerkt, omdat deze de humanitaire bijstand in het getroffen gebied coördineren. Op deze wijze wordt de Vlaamse bijdrage efficiënt en doelgericht ingezet, waarbij overlapping van de inspanningen door verschillende donoren wordt vermeden. In totaal zal er dit jaar 1,6 miljoen euro voor noodhulp worden ingezet.

2007

In 2007 zal op dit spoor worden verder gegaan.

LANDENPROGRAMMA'S EN PROGRAMMA VOOR ZUIDELIJK AFRIKA

De geografische concentratie van het Vlaamse beleid ligt op zuidelijk Afrika. Concreet betekent dit dat mijn beleid zich richt op drie landen, namelijk Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi. Daarnaast zijn er ook enkele bijdragen aan internationale organisaties voor de regio zuidelijk Afrika. Hiervoor wordt de Zuidelijk Afrikaanse Ontwikkelingsgemeenschap – *Southern African Development Community (SADC)* – als doelregio beschouwd.

Zuid-Afrika

2006

Dit jaar is het eerste implementatiejaar van de meerjarenplanning. Deze aanpak streeft naar minder versnippering van de middelen en een sterkere inbedding van de programmatie in de beleidslijnen van de Zuid-Afrikaanse provincies. Resultaat van deze aanpak is dat de geselecteerde projecten van langere duur zijn, dat er een sterke vermindering is van het aantal thema's, en dat de programma's van een grotere financiële omvang zijn.

Voor het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) betekent dit een grotere investering in de opvolging van de verschillende projecten, ondermeer door een intensieve deelname aan projectcomités en het laten opstellen van businessplannen en grondige baseline studies, die de impact van de projecten kwantitatief en kwalitatief nauwkeuriger zullen kunnen meten. Deze aanpak moet op termijn leiden tot grotere duurzaamheid en sterkere verankering in de beleidslijnen van de plaatselijke regeringen.

Concreet werkt Vlaanderen samen met drie Zuid-Afrikaanse provincies. In de provincie KwaZulu-Natal werd een vijfjarenprogramma gestart rond landbouw en voedselzekerheid. In de provincie Vrijstaat staat een vijfjarenprogramma op stapel rond jobcreatie en de ontwikkeling van kleine en micro-ondernemingen. In de provincie Limpopo loopt dit jaar de voorbereidende fase van een project rond landbouw. In lijn met de *Strategienota 2005-2009* zal ik dit jaar nog de financiering van een HIV-preventieprogramma met focus op jongeren op het platteland in de provincie Vrijstaat ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorleggen, evenals een volgende fase van het landbouwprogramma in de provincie Limpopo.

2007

In 2007 zullen een reeks projecten die in de jaren 2002 tot 2004 werden opgezet, worden afgerond. De aandacht zal volledig gaan naar de programma's die vanaf 2005 werden ontworpen en goedgekeurd en in 2006 werden opgestart. De rol van het Agentschap zal zich hierbij toespitsen op het begeleiden van de programmabeheerders en het bewaken en waar nodig bijsturen van de vier programma's. De nieuwe, geconcentreerde aanpak maakt dat hiervoor nu alle ruimte komt. Zowel de zichtbaarheid en herkenning van de programma's als de impact op het lokale niveau en op de ontwikkeling van nieuwe beleidsplannen zullen hiermee volledig tot hun recht komen.

Mozambique

2006

Op 29 en 30 mei 2006 vond in Brussel de eerste Jaarlijkse Consultatie tussen Vlaanderen en Mozambique plaats. De Mozambikaanse delegatie werd geleid door vice-minister van Buitenlandse Zaken Henrique Banze. Bij deze gelegenheid werd een overeenkomst bereikt over een strategienota voor de periode 2006-2010. De strategienota werd op 14 juli door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

In lijn met de strategienota wordt de samenwerking met Mozambique toegespitst op gezondheid en technisch en beroepsonderwijs. De samenwerking binnen de gezondheidssector wordt gefocust op de centraal gelegen provincie Tete. De provincie Tete heeft een hoofdzakelijk rurale bevolking. Omwille van een gebrekkige gezondheidsinfrastructuur en een tekort aan gezondheidspersoneel in de provincie Tete, heeft de bevolking onvoldoende toegang tot de levensnoodzakelijke basisgezondheidszorgen. Daarom werden in 2006 nieuwe projecten gefinancierd ter ondersteuning van de basisgezondheidszorg en de expansie van het gezondheidsnetwerk in de provincie Tete. Met de steun van Vlaanderen zullen er een districtshospitaal en een aantal bijkomende gezondheidsposten gebouwd worden. Om de problematiek van het tekort aan gezondheidspersoneel aan te pakken, is in 2006 een nieuw project op het vlak van human resources van start gegaan. Het is de bedoeling om het aanwezige personeel verder op te leiden, beter te motiveren en zo een betere dienstverlening voor de bevolking te verzekeren. Ook de strijd tegen HIV/AIDS in de provincie Tete werd in 2006 verder ondersteund.

Daarnaast nam Vlaanderen ook deel aan de *Sector Wide Approach* (SWAp) voor de volksgezondheid, waarvoor twee miljoen euro begrotingssteun aan het Ministerie van Volksgezondheid is toegekend.

Teneinde het principe van donorcoördinatie in de praktijk om te zetten, heeft Vlaanderen afspraken gemaakt met het Deense ontwikkelingsagentschap DANIDA.

De samenwerking met Mozambique wordt sinds dit jaar vanuit Maputo opgevolgd door een voltijdse expert van het VAIS. Sinds september beschikt het agentschap ook over een eigen kantoor in Maputo.

2007

De Vlaamse Regering besloot om voor de jaren 2006 en 2007 jaarlijks twee miljoen euro vrij te maken voor de begroting van het Mozambikaanse Ministerie van Volksgezondheid. Vlaanderen en een vijftiental andere donoren storten jaarlijks een financiële bijdrage in een gemeenschappelijk fonds. Het Ministerie gebruikt deze middelen voor de uitvoering van zijn jaarlijkse operationele plannen, die in overleg met de donoren tot stand komen. Voor de tenuitvoerlegging van het hoofdstuk gezondheid van de strategienota 2006-2010 zal Vlaanderen in 2007 de tweede bijdrage aan het volksgezondheidsfonds leveren.

In 2003 besliste de Vlaamse Regering om een geïntegreerd netwerk voor de strijd tegen HIV/AIDS in Tete en Moatize te ondersteunen. Uit tussentijdse verslaggeving door de projectuitvoerders en de verslagen van de vertegenwoordiger van het VAIS in Maputo blijkt dit project succesvol te verlopen. Indien dit beeld bevestigd wordt door de externe evaluatie die dit najaar wordt uitgevoerd, zal ik de financiering van dit project voortzetten.

Mozambique kent een schrijnend tekort aan goed opgeleid gezondheidspersoneel. Zo telt Mozambique bijvoorbeeld amper 1 arts per 33.000 inwoners, bij ons is dat 1 arts per 200 inwoners. De Mozambikaanse minister van gezondheid, Ivo Garrido, wil een duurzame oplossing voor het probleem. Opleiding van Mozambikanen in eigen land is de sleutel tot een duurzame aanpak. Het Mozambikaanse ministerie van gezondheid heeft de intentie om zijn eigen opleidingscentrum (CRDS) in Maputo om te vormen tot een instelling van hoger onderwijs. In de loop van 2007 zal een projectvoorstel aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd worden. Aansluitend hierbij zullen middelen vrijgemaakt worden voor de opleiding van gezondheidspersoneel in het CRDS of in het buitenland.

Gelet op de sterk gegroeide samenwerking met Mozambique en het feit dat het kantoor van VAIS in Maputo ook de samenwerking met Malawi zal opvolgen, zal in Maputo een bijkomend personeelslid in dienst genomen worden.

Malawi

2006

Op 28 april besliste de Vlaamse Regering om een samenwerking aan te gaan met een derde partnerland, namelijk Malawi. Dit derde partnerland bevindt zich ook in zuidelijk Afrika. Naast dit geografische criterium en het feit dat Malawi behoort tot de categorie van de Minst Ontwikkelde Landen, werd de keuze bepaald door een vergelijkende studie op basis van verschillende indicatoren.

Twee verkennende zendingen werden ondernomen met als doel de eerste officiële contacten te leggen tussen vertegenwoordigers van de regeringen van Malawi en Vlaanderen. Naast de officiële contacten waren er gesprekken met internationale donororganisaties, de Delegatie van de Europese Commissie, de Verenigde Naties en vertegenwoordigers van het middenveld. Het geheel gaf een overzicht van de context waarin de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking initiatieven zal kunnen ontplooiën. Hiermee hebben we de nodige informatie verzameld om een *Memorandum of Understanding* tussen Malawi en Vlaanderen voor te bereiden. In dit document zullen de samenwerkingsprincipes tussen beide partners opgenomen worden, waardoor we de initiële programmering kunnen starten.

2007

De samenwerking tussen Vlaanderen en Malawi zal in 2007 concreet gestalte krijgen. Na de ondertekening van de *Memorandum of Understanding* zal de identificatie en formulering van het nieuwe programma aanvangen. In een eerste fase zal ik hiervoor tijdens 2007 drie miljoen euro uittrekken. Naar analogie met het beleid ten aanzien van Zuid-Afrika en Mozambique, zal vervolgens een strategienota worden uitgewerkt. Hierbij zal ik er opnieuw over waken dat de middelen niet versnipperd worden, door zeer doelgericht een beperkt aantal sectoren voor de samenwerking uit te kiezen.

Initiatieven van de internationale organisaties in zuidelijk Afrika

Naast de bilaterale ontwikkelingssamenwerking, heeft Vlaanderen relaties ontwikkeld met een aantal internationale organisaties. Dit zijn voornamelijk een aantal gespecialiseerde agentschappen van de Verenigde Naties met zetel in Genève, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie.

In het kader van de ontwikkelingssamenwerking worden financiële bijdragen aan de VN-instellingen geoormerkt voor zuidelijk Afrika. Dit gebeurt door een geografische beperking tot programma's ten gunste van de lidstaten van de Zuidelijk Afrikaanse Ontwikkelingsgemeenschap (SADC) of tot één van de drie partnerlanden.

2006

In de periode 2001-2005 heeft de Vlaamse Regering 2,5 miljoen euro toegezegd aan UNAIDS, dat een overkoepelend coördinatiemechanisme is van tien VN-instellingen. In september 2006 heeft de Vlaamse Regering een ontwerp van kaderakkoord met UNAIDS goedgekeurd. De focus van de samenwerking ligt op drie van de zestien resultaatsgebieden van het VN-Programma – ontwikkeling en uitvoering van preventieprogramma's, bescherming van vrouwen en jongvolwassen meisjes tegen de epidemie, en bescherming van kinderen tegen de impact van de epidemie – en dit met een geografische beperking tot zuidelijk Afrika.

De Vlaamse Regering keurde ook een eerste bijdrage van 2 miljoen euro goed. De helft van dit bedrag gaat naar programmasteun in de SADC-regio en de helft naar een nieuw initiatief in Malawi. In navolging van de steun voor de strijd tegen HIV/AIDS in Mozambique en Zuid-Afrika, opteerde ik er voor om hiermee de activiteiten in Malawi te initiëren. Vlaanderen zal er een project van UNAIDS financieren dat zich specifiek richt op de strijd tegen de epidemie bij vrouwen en jongvolwassen meisjes. Het project beoogt de versterking van de capaciteit van het middenveld en de overheid om een nationaal actieplan rond vrouwen, meisjes en HIV/AIDS te ontwikkelen en uit te voeren.

Hierbij nauw aansluitend, heb ik beslist een bijdrage van 300.000 euro toe te kennen aan het onderzoeksprogramma voor reproductieve gezondheid van de *Wereldgezondheidsorganisatie*. Dit programma zet zich in voor onderzoek en opleiding op het vlak van seksuele en reproductieve gezondheid in het Zuiden, met sterke focus op familieplanning, de gezondheid van moeder en kind, de controle van seksueel overdraagbare aandoeningen en HIV/AIDS, waaronder de preventie van moeder-op-kind-transmissie van HIV. De afgelopen drie jaar financierde de Vlaamse Regering een initiatief voor de controle van baarmoederhalskanker. Dit heeft een impact op de bewustwording van risicogedrag en het bespreekbaar maken van seksueel overdraagbare aandoeningen en HIV/AIDS. De introductie in ontwikkelingslanden van het vaccin voor baarmoederhalskanker zal in deze landen het programmabeheer en distributienetwerk ontwikkelen, dat in de toekomst noodzakelijk zal zijn voor de snelle invoering van preventiemethoden voor HIV.

2007

Volgend jaar zal uitvoering worden gegeven aan het kaderakkoord met UNAIDS, dat o.a. deelname aan de bestuursraad en donorvergaderingen bevat.

In de periode 2001-2006 heeft de Vlaamse Regering 1,5 miljoen euro toegezegd aan de Wereldgezondheidsorganisatie. De toekomstige samenwerking vanuit mijn beleidsveld zal zich richten op mogelijke bijdragen voor de verbetering van de gezondheid van jonge moeders en van kinderen en jongvolwassenen, opdat dit kan bijdragen tot het bereiken van de Millenniumdoelstellingen vier en vijf. Hierbij zal ik tevens aandacht hebben voor de preventie van geweld, aansluitend met lopende initiatieven in Zuid-Afrika.

Vanuit dezelfde zorg om de focus van mijn beleid te concentreren op zuidelijk Afrika en daarbij ook een coherent beleid te voeren, zal ik de onderhandelingen tussen de Europese Unie en zuidelijk Afrika over het sluiten van een Economische Partnerschapsovereenkomst (*Economic Partnership Agreement*, EPA) op de voet volgen. Hierbij zal ik nagaan hoe de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking kan bijdragen tot de succesvolle tenuitvoerlegging van een mogelijke EPA tussen de EU en enkele SADC-lidstaten.

Beleidsinstrumenten

Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking

2006

Eerder dit jaar keurde de Vlaamse Regering in eerste lezing het ontwerp van kaderdecreet voor de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking goed. Hierin worden de visie, doelstellingen, kwaliteitscriteria, instrumenten en evaluatiemechanismen vastgelegd. Met deze tekst wil de Vlaamse overheid tonen dat ze ontwikkelingssamenwerking als een belangrijk beleidsveld beschouwt, als een verantwoordelijkheid die degelijk en met een lange termijnvisie moet worden ingevuld. Dit overkoepelende kader zorgt voor meer structuur en onderlinge samenhang in het Vlaamse beleid. Het geeft de verschillende actoren, de partnerlanden en de partnerorganisaties een duidelijk inzicht in onze visie op ontwikkelingssamenwerking.

Het ontwerp van kaderdecreet verankert de vier principes die de Vlaamse overheid hanteert in de samenwerking met haar partners. Eigenaarschap betekent dat de partners in het Zuiden hun eigen ontwikkelingsbeleid bepalen en zelf de prioriteiten aanwijzen. Partnerschap wijst erop dat de samenwerking is gebaseerd op gelijkwaardigheid, wederkerigheid, vertrouwen en respect. Ook het respect voor de economische, sociale, culturele en levensbeschouwelijke diversiteit van de partners en de constante beleidsdialoog zijn essentiële uitgangspunten.

Daarnaast legt het ontwerp van kaderdecreet zes noodzakelijke voorwaarden vast voor initiatieven binnen de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking: ontwikkelingsrelevantie (beantwoordt aan de criteria zoals het Ontwikkelingshulpcomité van de OESO deze vaststelt), ongebonden hulp (vrij van enige verplichting tot besteding in goederen of diensten uit Vlaanderen), concentratie (bundeling van de inspanningen tot een beperkt aantal landen, sectoren en actoren), coördinatie en harmonisatie (met de eigen initiatieven van haar partners en van andere donoren), resultaatgerichte en langdurige samenwerking en kwaliteit.

Een nieuwe bestuurlijke organisatie

2006

Met de invoering van Beter Bestuurlijk Beleid kwam het nieuwe beleidsdomein Internationaal Vlaanderen tot stand met vier beleidsvelden: buitenlands beleid, buitenlandse handel, internationale samenwerking en toerisme. Conform de principes van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid focust het Departement zijn werking op een dubbele kernopdracht: enerzijds het ontwikkelen, opvolgen en evalueren van het beleid en, anderzijds, de minister ondersteunen bij het aansturen, opvolgen en evalueren van de beleidsuitvoering, die toevertrouwd is aan het Agentschap.

Bij besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005 werd het *Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking* (VAIS) opgericht. Het Agentschap startte zijn activiteiten op 1 april 2006 en heeft als missie bij te dragen tot armoedebestrijding in het Zuiden en draagvlakverbreding voor ontwikkelingssamenwerking in Vlaanderen. Het Agentschap beheert de bilaterale samenwerking met de partnerlanden in het Zuiden, de samenwerking met internationale organisaties, de steun aan activiteiten van indirecte actoren en de humanitaire bijstand.

Personeelsleden van de voormalige administratie Buitenlands Beleid en van de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (VVOB) werden naar het agentschap overgedragen om de opgedane kennis en ervaring te bundelen. Naast de vestiging in Pretoria werd een nieuw kantoor in Maputo geopend.

2007

Een beheersovereenkomst zal de verbintenissen tussen het Agentschap en de Regering omschrijven en het juridische en administratieve kader bepalen waarbinnen het Agentschap zijn opdrachten vervult. De beheersovereenkomst zal op 1 januari 2007 in werking treden.

Bij het Agentschap wordt ook een raadgevend comité opgericht, waarvan ik de leden zal aanduiden. Het gaat ondermeer om vertegenwoordigers van de academische wereld en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de Vlaamse Federatie van NGO's voor Ontwikkelingssamenwerking (Coprogram) en de Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging - 11.11.11.

Stijging van de middelen voor ontwikkelingssamenwerking

2006

Het bestedingspercentage van het beleidskrediet voor ontwikkelings-samenwerking op de begroting 2005 ligt op 98,2%.

2007

Ik heb de regering voorgesteld om op de begroting 2007 het begrotingsprogramma ontwikkelingssamenwerking met 20% te laten stijgen. Indien het parlement dit voorstel goedkeurt, zal ik deze extra middelen volledig inzetten op de initiatieven in het Zuiden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beleidskredieten op het begrotingsprogramma ontwikkelingssamenwerking (12.2) en alle uitgaven van de Vlaamse overheid die volgens de criteria van het Ontwikkelingshulpcomité van de OESO aanrekenbaar zijn als Officiële Ontwikkelingshulp (*Official Development Assistance*, ODA).

(in miljoen euro)

	2004	2005	2006	2007
Programma ontwikkelingssamenwerking	15,7	16,2	17,4	21,8
ODA-uitgaven van de Vlaamse overheid	28,9	30,1	-	-

Geert Bourgeois
Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

Afkortingen

ACP	Africa, Caribbean, Pacific – landen van Afrika, het Caraïbisch gebied en de Stille Oceaan, die met de EU het verdrag van Cotonou hebben afgesloten
AIDS	Acquired Immunodeficiency Syndrome
CRDS	Centro Regional de Desenvolvimento Sanitário – Regionaal Centrum voor Gezondheidsvorming (Mozambique)
EPA	Economic Partnership Agreement – overeenkomsten die worden afgesloten tussen groepen van ACP-landen en de EU
EU	Europese Unie
HIV	Human Immunodeficiency Virus
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid, KU Leuven
IPS	Inter Press Service
KMO	kleine en middelgrote ondernemingen
NGO	niet-gouvernementele organisatie
ODA	Official Development Assistance – Officiële Ontwikkelingshulp
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PRSP	Poverty Reduction Strategy Paper
SADC	Southern African Development Community
SWAp	Sector Wide Approach
UNAIDS	Gemeenschappelijk VN-Programma voor HIV/AIDS
UNCTAD	Organisatie voor Handel en Ontwikkeling van de Verenigde Naties
VAIS	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking
VN	Verenigde Naties
VVOB	Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand
VVSG	Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten

Bijlage: Uitvoering van de decreten

In uitvoering van het decreet inzake ontwikkelingseducatie van 2 april 2004 wordt jaarlijks een oproep tot het indienen van projecten ontwikkelingseducatie gelanceerd.

In uitvoering van het decreet inzake de **convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking** van 2 april 2004 werden 20 nieuwe gemeenten geselecteerd.

In uitvoering van het **decreet betreffende de microfinanciering** in ontwikkelingslanden door middel van waarborgverlening aan ontwikkelingsfondsen van 2 april 2004 werd het waarborgfonds gelanceerd.

Bijlage: Overzicht van de nieuwe initiatieven in 2007

- lancering van publieke initiatieven betreffende de 4de pijler;
- inwerkingtreding van de Helpdesk Import Vlaanderen;
- aanvulling van het Waarborgfonds voor Microfinanciering;
- initiatie van de samenwerking met Malawi;
- uitvoering van het kaderakkoord met UNAIDS;
- goedkeuring van het kaderdecreet;
- uitbouw en professionalisering van het Agentschap (VAIS);
- herbekijken van de betalingsprocedure noodhulp;
- de toename van de beschikbare middelen wordt volledig ingezet op het Zuiden.